

Ці об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО є частиною культурного та природного надбання людства і становлять значущу історичну, культурну та туристичну цінність. Вони є об'єктами глобального туризму, що визначили перебіг розвитку туризму у своїх країнах, та є значеннєвими для збереження природних та культурних ресурсів. Дослідження показують, що туризм впливає на соціально-економічний розвиток країн. Зокрема, туризм сприяє збільшенню зайнятості та зростанню прибутків. За даними Державної служби статистики України, у середньому за 2000-2021 роки туризм збагатив економіку України на 3,3% ВВП та забезпечив роботу понад 800 тис. людей. Крім того, за даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, обсяг доходів від туризму у середньому за 2000-2021 роки становив близько 15 млрд доларів США [2].

Отже, зазначені факти свідчать про важливість туризму як галузі, що забезпечує значну зайнятість та прибутки в різних країнах. Розвиток туризму пов'язаний зі збереженням культурного та природного середовища, що є важливою місією ЮНЕСКО. Ця організація просуває сталий розвиток та сприяє збереженню культурної спадщини та природного середовища в контексті розвитку туризму. Організація впроваджує проекти з охорони природних територій, культурних пам'яток, національних парків та заповідників, сприяє розвитку екотуризму та інших видів сталого туризму. Варто зауважити, що ЮНЕСКО зосереджує увагу на розвитку громадської участі щодо прийняття рішень з питань туризму, охоплює представників місцевих громад, інших зацікавлених сторін, дослідників та науковців. З метою сприяння збереженню культурної спадщини та розвитку культурного туризму, ЮНЕСКО підтримує проекти з відновлення та збереження пам'яток культури, розвитку туристичної інфраструктури, зокрема музеї, галереї, архітектурні пам'ятки та інші об'єкти [1].

Список використаних джерел:

1. Klemm, K., & Maier, R. (2023). UNESCO World Heritage Sites as Drivers of Sustainable Tourism Development in Europe. *Journal of Heritage Tourism*, 18(1), 40-55.
2. Soboleva, I., & Tymoshenko, O. (2022). The Contribution of UNESCO to the Development of Cultural Routes in Ukraine and EU Countries. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 20(3), 295-307.
3. World Heritage and Tourism: Managing the Sustainable Development Impacts (2019): <https://whc.unesco.org/en/tourism/>

Белова Анастасія,

здобувачка, 242 Туризм і рекреація

Науковий керівник: Гурова Дар'я, к.геогр.н., доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕРЕЖА КРЕАТИВНИХ МІСТ ЮНЕСКО – CITIES OF FILM

На сьогоднішній день туризм розглядають як економічний та соціально-культурний складники. Економічний складник є дуже важливим фактором розвитку туризму, соціокультурний складник відіграє неабияку роль у розвитку комунікації, підвищення рівня пізнання суспільства.

Серед існуючих видів, типів, форм туризму одне з перших місць займає культурно-пізнавальний туризм, який дає можливість розкрити види, форми, функції культури. Культурно-пізнавальний туризм – це такий вид туризму, який відбувається з пізнавальною метою, знайомлячи туриста з культурними та духовними цінностями.

Перегляд телебачення і відвідування кінотеатрів зайняли центральне місце в культурному житті людей. Таким чином, туризм у місця, показані в телевізійних програмах і кінофільмах, збільшився і останнім часом захопив свідомість маркетологів і дослідників. Кінотуризм виступає як сегмент культурно-пізнавального туризму та є одним з нових видів туризму, який з'явився в результаті сучасної дійсності. Цей вид туризму є одним з перспективних видів

туризму, він пов'язаний з індивідуальними вподобаннями кожного туриста та їх розвитком, особливо в процесі кінематографу [1].

Такий важливий феномен, як кінотуризм, не міг залишитися непомітним для міжнародної організації ЮНЕСКО. Цією організацією був створений веб-сайт Cities of Film, де можна дізнатися про кожне місто кіно та поточну роботу, проекти, події, фестивалі, співпрацю та новини з кожного міста.

Мережа креативних міст ЮНЕСКО, створена у 2004 році, наразі складається з майже 300 міст. Мережа створена для заохочення більшого партнерства між ЮНЕСКО та між креативними містами по всьому світу, які працювали над створенням міцної репутації та опори в креативних секторах [2].

Міста кіно ЮНЕСКО охоплюють весь світ, від Японії до Південної Америки, зближуючи міжнародний і процвітаючий сектор, заохочуючи партнерство та обмін ідеями. Кожне місто кіно має унікальну кіноспадщину, визначену різноманітною історією, наповнену великими умами та надихаючими новаторами, які привели кіно та рухоме зображення до того, чим вони є сьогодні.

У 2009 році Бредфорд став першим у світі містом кіно ЮНЕСКО, забезпечивши міжнародне визнання Бредфорду як світового центру кіно. Бредфорд відомий своєю багатого кінематографічною спадщиною, надихаючими місцями для зйомок і багатьма святкуваннями рухомого зображення. Протягом року в місті проводяться кінофестивалі та знімаються відповідні події [3].

Мумбаї – батьківщина індійського кіно. Мумбаї – це місце, де Дадасахєб Пхалке, індійський продюсер-режисер-сценарист, якого вважають батьком індійського кіно, заклав основу для німого кіно, і де в 1913 р. відбувся перший комерційний показ індійського фільму. У Мумбаї кіноіндустрія гінді називається Боллівуд, який є найбільшим компонентом набагато більшої індійської кіноіндустрії. Зараз на 45% індійського кіноринку боллівудські фільми доступні більш ніж 15 мовами та поширені по всій Індії. Мумбаї є столицею штату Махараштра, де розташована кіноіндустрія маратхі. Також він є домом для великої кількості кінотеатрів, які процвітають у місті, де показують фільми з усього світу, а також фільми гінді та маратхі.

Столиця Нової Зеландії, Веллінгтон, є домом для виробництва кіно та спецефектів світового рівня, а також багатьох талановитих режисерів. Місто, відоме як «Веллівуд», випустило глобальні блокбастери, зокрема трилогію «Володар кілець», «Кінг-Конг», «Месники», «Привид в обладунках» і оскароносний «Аватар». Поряд із цими міжнародними гігантами місцеві та незалежні кінематографісти використовують унікальні місця регіону та багатий творчий талант, щоб розповісти потужні місцеві історії, які часто перевершують їх вагу на світовій арені. Веллінгтон був місцем народження Міжнародного кінофестивалю в Новій Зеландії, а на північ від міста в Отакі щорічний фестиваль Маоріленду проливає світло на кіно маорі та місцеве кіно з усього світу. Місто є домом для Новозеландської кінокомісії, Національного кіноархіву і пропонує починаючим кінематографістам низку курсів в Університеті Массі, Університеті Вікторії Веллінгтона та Інституті творчості Те Ауаха; а актори-початківці відточують свою майстерність Національній драматичній школі [4].

Потсдам став першим німецьким містом, названим ЮНЕСКО містом кіно. У Потсдамі, розташованому прямо біля Берліна, розміщується Babelsberg Studios, найстаріша велика кіностудія у світі, яка випускає фільми з 1912 року. Багато національних і міжнародних акторів і режисерів працювали в Потсдамі та на Babelsberg Studios. Там знімався «Блакитний ангел» (Der Blaue Engel) з Марлен Дітріх, а також «Метрополіс» Фріца Ланга. У місті проходить низка кінофестивалів і подій, зокрема Міжнародний кінофестиваль Sehnsüchte, нині найбільший у Європі студентський кінофестиваль, фестиваль Moving History, що спеціалізується на історичних фільмах, фестиваль єврейського кіно Берлін-Бранденбург та фестиваль екологічних і фільми про природу [2].

Ворота до Західної країни Англії, Брістоль є 10-м за величиною містом Сполученого Королівства та відомим центром культурних і творчих інновацій. Кіно та рухомі зображення

вже давно відіграють центральну роль в ідентичності міста. Брістоль є місцем народження ікони Голлівуду Кері Гранта (1904-1986 рр.) і домом для студії BBC Bristol, яка з 1934 року виробляє всесвітньо відоме радіо, драматичне телебачення та телебачення про дику природу.

Сідней є головним центром кінопродукції в Австралії, визнаним у всьому світі своїми студіями світового рівня, поштою та засобами VFX, визнаним акторським складом і знімальною групою. Сідней – місто унікального та різноманітного розташування, 60% усіх австралійців, зайнятих у виробництві кіно, знаходяться в Сідней та його штаті Новий Південний Уельс.

Кіно зробило великий внесок в історію та культуру Циндао з початку 1900-х років, і місто вважається батьківщиною китайського кіно. Зараз у Циндао проходять всесвітньо відомі кінофестивалі та культурні заходи, включно з премією Китайського кінотовариства виконавського мистецтва.

Будучи другим за величиною містом у Південній Кореї, Пусан має усталену репутацію міста кіно завдяки своїй процвітаючій кінокультурі, яку підтримує сильна вітчизняна кіноіндустрія. Місто кіно в Пусані дотримується принципу «Кіно для всіх», і з цим баченням Пусан працює над тим, щоб стати провідним креативним містом кіно ЮНЕСКО, конкуруючим у глобальному масштабі в Азії та в усьому світі [2].

Отже, підводячи підсумки, можна сказати, що кінотуризм і розвиток кінотуризму у містах, є дуже перспективною галуззю туристичної сфери. Він популяризує як нові місця для подорожей, так і нагадує про національні пам'ятки культури та історії задіяні у «кадрі» у різних країнах, що призводить до збільшення потоку туристів та приносить доходи державі.

Список використаних джерел:

1. Машкіна В.В., Салімон С.С. Кінотуризм – інноваційний напрямок розвитку культурно-пізнавального туризму. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Географічні науки. 2018. Вип.8. С. 263-269.
2. Cities of film. URL: <https://citiesoffilm.org/>
3. Bradford. URL: <https://en.unesco.org/creative-cities/bradford>
4. About Wellington UNESCO City of Film <https://www.wellingtonnz.com/screen-wellington/about-wellington-unesco-city-of-film>

Гагуліна Ангеліна,

здобувачка, 242 Туризм і рекреація

Науковий керівник: Любчук Ольга, д. держ. упр., професор
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК «АСКАНІЯ-НОВА» – СПАДЩИНА ЮНЕСКО

Україна є молодого незалежною державою до напрямів державної політики якої відноситься розвиток економічного, соціального розвитку держави в межах України та за кордоном. Неповторні, ексклюзивні ділянки територій, що зберегли свій вигляд та надають ресурси для відтворення здоров'я людей, психологічного стану, культурного розвитку та розширення кругозору. Серед таких неповторних пам'яток України які відповідають вимогам спадщини ЮНЕСКО можна віднести біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Фрідріха Фальц-Фейна. Він відомий не тільки мешканцям України, а й за її межами, своїм неповторним об'єднанням різних представників тваринного та рослинного світів, які майже не збереглися в дикій природі, яких вдалося акліматизувати до степової зони Херсонщини. Неповторні поєднання флори і фауни дендропарку, зоопарк, ботанічний сад роблять заповідник необхідним для становлення культури людства в майбутньому та вивчення первинного вигляду степової зони України.

Заповідник був заснований в 1898 р. Фрідріхом Фальц-Фейном. Є першим заповідником на території України та найстарішим степовим заповідником у світі, одне з унікальних місць,